

Kunst og IT i Moss

Kunstens forandringer i informasjonsalderen er tema for den to dager lange konferansen i dag og i morgen i Moss i regi av Filosofisk Prosjektsenter. Det er den andre av tre konferanser i tilknytning til Momentum-festivalen.

Den første dagen vil man se på hvordan den nye teknologien påvirker kunsten og kunstverden, mens den andre dagen settes av til blant annet å se på de grunnleggende forskjellene mellom de historiske kunsthvervene og den kunsten som er muliggjort av elektronikk, interaktivitet, kommunikasjon og manipulering.

72 kor til Fredrikstad

2100 korsangere fra hele landet, fordelt på 72 kor, er påmeldt til Landssangerstevnet i Fredrikstad, som går av stabelen fra 12 til 14. juli. Lengst reisevei har Mehamn dame- og herrekor, som må 200 kilometer av sted for å delta. Lørdag den 13. vil det lyde korsang over alt i Fredrikstad, med sangeropptog i Gamlebyen som høydepunkt. Utflukter, sosialt samvær og medajutdeling står også på programmet.

Kulturarv skal sikres mot glemsel

Er meteorolog Vilhelm Bjerknes, grunnlovsdokumentet, Henrik Ibsen eller Svalbardarkivet Norges viktigste bidrag til menneskeheten? Det skal myndighetene forsøke å svare på i løpet av måneden.

ØYSTEIN LIE

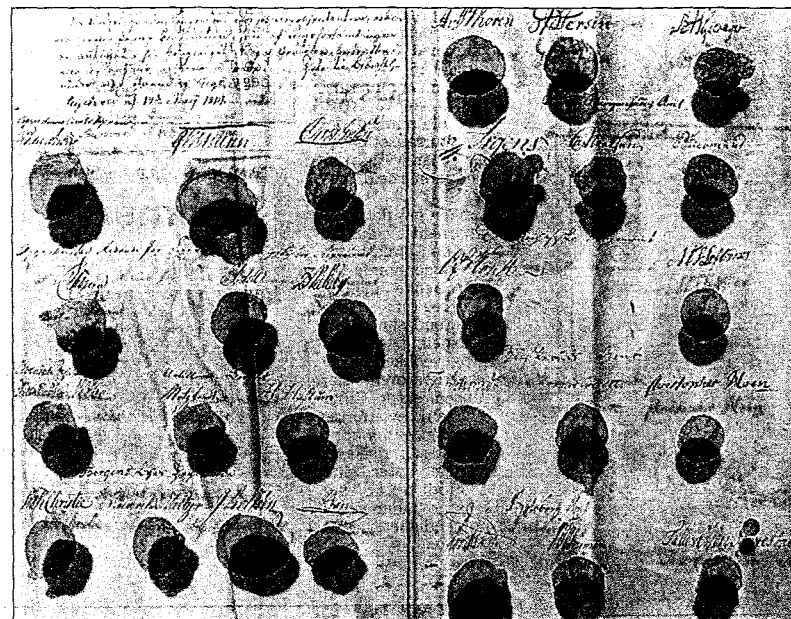
I slutten av juni har alle land mulighet til å sende forslag om de mest verdifulle dokumentene i verden til FNs komité for utdannelse, vitenskap og kultur, UNESCO. Den norske UNESCO-kommisjonen har i flere år vært med på gjennomføringen av prosjektet «Memory of the world - Verdens hukommelse». I 1996 var den norske UNESCO-kommisjonen blant annet vert for den første internasjonale konferansen.

Onsdag vil bibliotekdirektør Vigdis Moe Skarstein og riksarkivar John Herstad i den norske UNESCO-kommisjonen møte Kulturdepartementet. De har et sterkt ønske om at det bli etablert en nasjonal komité for «Verdens hukommelse». I komitéen er foruten de to, blant andre tidligere statsråd og nå nasjonalbibliotekar Bendik Rugaas, professor Jon Bing og avdelingsdirektør i Norsk flimstinstitutt, Vigdis Lian, foreslått. Hvis dette går igjennom, har representantene bare drøyt 14 dager på å bestemme seg for hva som skal være Norges bidrag. I et brev til departementet skriver de blant annet: «UNESCO-kommisjonens fagutvalg for kommunikasjon har stadig sett et økende behov for å oppgradere arbeidet med «Verdens hukommelse»».

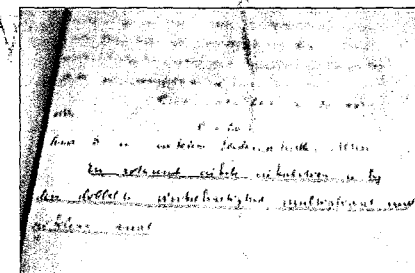
Utvalget ber om 500 000 kroner hvert år fremover. Mislykkes det med å sende inn forslag nå, byr det seg en sjanse til neste år.

Enestående

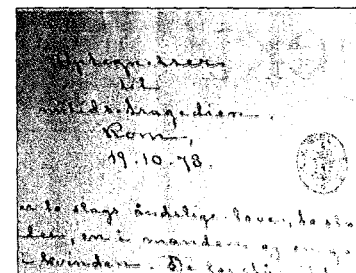
Ifølge riksarkivar Herstad er det ikke bestemt hvilket el-

GRUNNLOVEN: Grunnlovsdokumentet fra 17. mai 1814 kan bli foreslått å være blant verdens viktigste dokumenter. FOTO: STOR

VILHELM BJERKNES: Meteorologens forelesningsmanuskripter for våren 1901 – en teoretisk fremstilling om sirkulasjon og hvirvel. FOTO: JOHNNY SYVERSEN

HENRIK IBSEN: Slik ser forarbeidene til «Et dukkehjem» ut fra 19. oktober 1878.

ler hvilke dokument som er mest verdifullt. Kriteriet er at dokumentet helst bør være enestående for verden. Herstad innser at Norge har små sjanser til å hevde seg blant de største. Av nordiske bidrag som bør være med på listen, fremhever han de islandske håndskriftene fra tidlig middelalder. - De må åpenbart bevares, sier Herstad.

Han fremhever følgende viktige norske historiske dokumenter:

- Grunnlovsdokumentet fra 17. mai 1814.
- Elverumsfullmakten 9. april i 1940.

Begge dokumentene er i Stortingets arkiv.

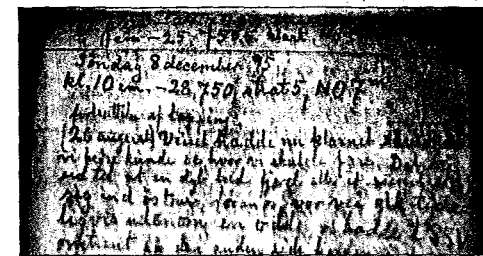
Ifølge stortingsarkivar Bjørn R. Rønning stiller grunnlovsdokumentet i en særklasse.

-De fleste andre lands grunnlover er mye yngre, og denne gjelder fortsatt, sier Rønning.

Professor Vilhelm Bjerknes, som utviklet nye metoder

der for værvarsling, er også en mulig kandidat.

Bjerknes klarla betydning av front-systemene, der kalde og varme luftmasser møtes. Det er her mye av været oppstår, og Bjerknes utviklet metoder for å forutsi frontenes bevegelser med stor nøyaktighet. De håndskrevne notatene oppbevares ved Universitetsbiblioteket i Oslo. Det samme gjelder for store deler av **Henrik Ibsens** og **Fridtjof Nansens** skrifter og papirer.

FRITJOF NANSEN: Dagboken fra Fram-ferden i tidsrommet 26. februar 1895 til 19. mai 1896. FOTO: JOHNNY SYVERSEN

[illegible]

**ELVERUMS-
FULLMAKT-
EN: 9. april
i 1940 ble
Elverums-
fullmakten
skrevet.
FOTO:
STORTINGETS
ARKIV**

Svalbard-arkivet er ifølge Herstad spesielt ved at hele gruvesamfunnet og administrasjon er dokumentert helt opp til vår tid.

Blant private samlinger er **Schøyensamlingen**, som er Norges største samling av skrifter, med i diskusjonen. Her finnes en sjelden samling av noen av verdens eldste manuskripter fra år 3000 før Kristus.

- I Norge er det få problemer med å ta vare på viktige dokumenter. Norge har mye

spennende dokumentasjon som verdenssamfunnet bør få gleden av å ta del i. Dokumentasjon blir stadig systematisk ødelagt, i disse dager trolig i Afghanistan. Vi mister årlig på grunn av krig og andre ødeleggelser viktig kulturarv, sier visegeneralsekretær Ingunn Krivstørøy i Den norske UNESCO-kommisjonen.

PS: Liste over andre lands forslag på Internett: <http://www.unesco.org/webworld/nominations/nom-list.htm>

Danmark foreslår lydklipp

16 land har hittil sendt inn sine forslag til UNESCO. Danmark foreslår lydopptakene fra en av landets mest kjente journalister, Anker Kirkeby (1884-1957). Mexico slår like godt i bordet med fem dokumenter.

Andorra, Belgia, Bulgaria, Kina, Danmark, Hvite-Russland, Italia, Mexico, Nigeria, Pakistan, Polen, Spania, Sveits, Trinidad og Tobago, Venezuela og tidligere Jugoslavia har alle kommet med minst ett forslag hver på det de mener er blant verdens viktigste dokumenter.

Miniputt-staten
Andorra mener avta-
len mellom to føydale
herrer og deres krav
på territorium mot
slutten av 1200-tallet
er viktig for mennes-
keheten.

Tidlige opptak

Danske Anker Kirkeby begynte allerede i 1913 å ta opp kjente artister, politikere og forskere på bånd. Disse båndene er ifølge danskene meget spesielle i Norden.

Belgia vil med hjælp af sine arkiver beskrive de kommunistiske strømmingene. Kina foreslår den tibetanske litteratur fra 700-tallet efter Kristus. Mexico har hittil kommet med flest forslag. Blant de fem er blandt andet Casasolas fotografier. Svenskene har endnu ikke foreslået noe, men ifølge rykter skal kartleggingen af famillemedlemmer svenske hjem i sidste halvdel af 1700-tallet være en kandidat.